

Briuselis, 2020 12 18
COM(2020) 749 final

2020/0331 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria dėl įgyvendinimo įgaliojimų nustatyti tam tikrose Direktyvos 2006/112/EB nuostatose vartojamų terminų reikšmę suteikimo Komisijai iš dalies keičiama ta direktyva

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šiuo metu Komisija neturi su PVM direktyva¹ susijusių įgyvendinimo įgaliojimų. Vienintelė galiojanti priemonė, kuria Komisija gali skatinti vienodą ES PVM taisyklių taikymą, yra pagal PVM direktyvos 398 straipsnį įsteigtas *patariamasis komitetas*, toliau – PVM komitetas.

PVM komitetą sudaro valstybių narių ir Komisijos atstovai, jis nagrinėja Komisijos arba valstybės narės iškeltus klausimus, susijusius su ES PVM nuostatų taikymu. PVM komitetas – patariamasis komitetas, todėl šiuo metu jis gali susitarti tik dėl neprivalomų PVM direktyvos taikymo gairių, o privalomas įgyvendinimo priemonės gali priimti tik Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu (PVM direktyvos 397 straipsnis).

Patirtis rodo, kad šiomis gairėmis ne visada užtikrinamas vienodas ES PVM teisės aktų taikymas. Pavyzdžiui, PVM komitetui neseniai nepavyko susitarti dėl vienodų gairių tam tikrais klausimais, susijusiais su praktiniu Tarybos direktyvos (ES) 2018/1910 (Greitų sprendimų direktyvos)² nuostatų taikymu. Todėl valstybės narės laikosi skirtingo požiūrio šiais klausimais:

- ar sandėlis yra apmokestinamojo asmens nuolatinis padalinys, ar ne (kai sandėlis, į kurį prekės gabenamos pagal atsargų atšaukimo procedūras, nuosavybės teise priklauso prekes perduodančiam apmokestinamajam asmeniui arba yra jo išsinuomojamas),
- kas laikoma mažais nuostoliais arba kaip tokie maži nuostoliai turi būti traktuojami taikant atsargų atšaukimo procedūras;
- dėl termino „tiekėjas ...“, kuris arba siunčia ar gabena prekes, arba kurio vardu tai atlieka trečioji šalis“ reikšmės (PVM direktyvos 36a straipsnio 3 dalis).

Be to, PVM komitetui neseniai nepavyko susitarti dėl vienodų gairių šiais klausimais:

- kaip PVM tikslais turėtų būti nustatyta paslaugos, kurią sudaro keliose valstybėse narėse vykstantis įvykis, vieta;
- ar prekių tiekimas ar paslaugų teikimas tarp valstybėje narėje įsteigtos bendrovės pagrindinės buveinės ir kitoje valstybėje narėje esančios PVM mokėtojų grupės, kuriai priklauso tos pačios bendrovės filialas, yra PVM apmokestinamas sandoris.

Tikėtina, kad dėl šių neatitikimų gali būti taikomas dvigubas apmokestinimas, o įmonės patirs teisinį netikrumą ir papildomų išlaidų – tokia padėtis paprastai baigiasi tik po ilgo laiko, kai Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) priima sprendimą, dėl kurio kartais atsiranda

¹ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11).

² 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos direktyva (ES) 2018/1910, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo, susijusio su valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimu, iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB (OL L 311, 2018 12 7, p. 3–7).

aiškinimas, kuriam anksčiau nepritarė dauguma valstybių narių (pavyzdžiui, dėl išlaidų pasidalijimo taisyklių taikymo)³. Gali netgi atsitikti taip, kad ESTT sprendimas, atsižvelgiant į tai, kad jame kalbama apie konkrečią faktinę padėtį, nepašalina viso netikrumo. Taip atsitiko apmokestinant PVM paslaugas tarp pagrindinės buveinės ir jos filialo (kartu su PVM mokėtojų grupėmis): nors ESTT sprendimu byloje „Skandia America“⁴ buvo išspręstos kelios problemos, vis dar kyla abejonių dėl apmokestinimo PVM tais atvejais, kuriais ESTT pateiktos bylos faktai ne visiškai atitinka.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, ir kaip paskelbta Komunikate „Sąžiningo ir paprasto apmokestinimo veiksmų planas, kuriuo remiama ekonomikos atkūrimo strategija“⁵, siūloma iš dalies pakeisti PVM direktyvą, kad būtų sukurtas komitetas, kuris prižiūrėtų Komisijos priimamus įgyvendinimo aktus tam tikrose PVM srityse. Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti tris aspektus:

- pirma, komiteto procedūros būtų taikomos tik ribotam taisyklių, kuriomis įgyvendinamos PVM direktyvos nuostatos, rinkiniui, kurį reikia aiškinti vienodai. Bet kokiems PVM direktyvos pakeitimams, kaip ir dabar, būtinas vieningas Tarybos pritarimas;

- antra, mokesčių administratoriams ir įmonėms naudinga palengvinti sąlygas priimti bendrą PVM direktyvos nuostatų aiškinimą, nes šioje srityje esantys skirtumai gali lemti dvigubą apmokestinimą, konkurencijos iškreipimą ir papildomas įmonių išlaidas. Todėl komiteto procedūra yra ilgalaikis standartinis metodas, taikomas ES teisėje siekiant sudaryti palankesnes sąlygas šiam bendram aiškinimui atsirasti. Verta pažymėti, kad netiesioginių mokesčių srityje jau taikomos standartinės komiteto procedūros, susijusios su administraciniu bendradarbiavimu PVM ir akcizų srityje;

- trečia, Taryba turi išlaikyti savo įgyvendinimo įgaliojimus, kai jie nepatenka į griežtai apibrėžtą Komisijos įgaliojimų taikymo sritį, visų pirma sprendžiant pagrindinius ypač svarbius valstybėms narėms klausimus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šis pasiūlymas pagrįstas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsniu. Šiame straipsnyje numatyta, kad Taryba, laikydamosi specialios teisėkūros procedūros ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, vieningai priima nuostatas dėl valstybių narių netiesioginio apmokestinimo srities taisyklių suderinimo.

³ 2017 m. gegužės 4 d. sprendimas Komisija / Liuksemburgas, C-274/15, EU:C:2017:333; 2017 m. rugsėjo 21 d. sprendimas *DNB Banka*, C-326/15, EU:C:2017:719; 2017 m. rugsėjo 21 d. sprendimas *Aviva*, C-605/15, EU:C:2017:718 ir 2017 m. rugsėjo 21 d. sprendimas Komisija / Vokietija, C-616/15, EU:C:2017:721.

⁴ 2014 m. rugsėjo 17 d. ESTT sprendimas *Skandia America*, C-7/13, ECLI:EU:C:2014:2225.

⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planas, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija“, COM(2020) 312 *final*, 2020 7 15.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą, nes pagrindinė nustatyta problema yra būtent nesuderintas PVM direktyvoje pateiktų koncepcijų taikymas valstybėse narėse, o tai savo ruožtu gali lemti dvigubą apmokestinimą arba neapmokestinimą, ypač tarpvalstybiniais atvejais. Šių problemų valstybės narės vienos išspręsti negali. Komisijai suteikus tam tikrus įgyvendinimo įgaliojimus, bus galima greičiau ir veiksmingiau spręsti dėl skirtingo aiškinimo kylančias problemas, kurios trukdo prekiautojams. Šiuo tikslu Komisijai padės komitetas, kurį sudarys valstybių narių mokesčių administratorių PVM ekspertai, todėl jis bus gerai pasirengęs nuosekliai ir greitai spręsti problemas.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo neviršijama to, kas būtina Sutarčių tikslams pasiekti, visų pirma sklandžiam bendrosios rinkos veikimui, kuriam šiuo metu trukdo skirtingas valstybių narių PVM sąvokų aiškinimas ir taikymas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma direktyva, kuria iš dalies keičiama PVM direktyva.

3. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas neigiamo poveikio ES biudžetui neturi.

4. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Atlikdama siūlomą vaidmenį, Komisija, kuriai padeda komitetas, turėtų sutelkti dėmesį į tam tikras sritis, kuriose reikia vienodai taikyti ES PVM teisės aktų koncepcijas. Jeigu tokio vienodo taikymo nebus, nuolat kils tokių problemų, kaip dvigubas apmokestinimas arba neapmokestinimas.

A) Komisijai ir Tarybai suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Naujas PVM direktyvos 397a straipsnis kartu su nauju tos direktyvos 397 straipsniu

i) 397a straipsnio 1 dalies pirma pastraipa kartu su šios nuostatos antra pastraipa ir 397 straipsniu

SESV 291 straipsnyje nustatyta, kad paprastai „kai teisiškai privalomi Sąjungos teisės aktai turi būti įgyvendinami vienodomis sąlygomis“, tais aktais suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai Komisijai arba, tinkamai pagrįstais konkrečiais atvejais – Tarybai. ESTT nuosekliai laikosi nuomonės, kad PVM direktyvoje vartojamos sąvokos ir koncepcijos, išskyrus labai retus atvejus, kai jų apibrėžtis pačioje direktyvoje aiškiai paliekama valstybėms narėms, yra Sąjungos teisės sąvokos ir koncepcijos, kurias reikia aiškinti ir taikyti vienodai⁶.

PVM direktyvoje vartojamų terminų, dėl kurių toje direktyvoje daroma aiški nuoroda į valstybių narių teisę siekiant nustatyti (jų) reikšmę ir taikymo sritį, yra nedaug. Pavyzdžiui, galima paminėti sąvokas „žemė statybai“ ir „žemė, ant kurios stovi pastatas“ (12 straipsnis), „specialūs investiciniai fondai“ (135 straipsnio 1 dalies g punktas) ir „apgyvendinimo paslaugų teikimas“ (135 straipsnio 2 dalies a punktas). ESTT nuomone, daugumai kitų

⁶ Žr., be kita ko, 2003 m. lapkričio 27 d. sprendimo *Zita Modes*, C-497/01, ECLI:EU:C:2003:644, 34–36 dalis.

direktyvoje vartojamų terminų ir koncepcijų reikalingas vienodas aiškinimas ir taikymas, kuris, kaip nustatyta SESV 291 straipsnyje, turėtų būti nustatytas įgyvendinimo priemonėmis.

Komisijai suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai apsiriboja tam tikrų PVM direktyvos nuostatų reikšmės nustatymu. Taryba savo ruožtu išsaugo savo įgyvendinimo įgaliojimus, kurie nepatenka į šį apibrėžtą Komisijos įgaliojimą. Visų pirma, visos įgyvendinimo priemonės, kuriomis nesiekama apibrėžti 397a straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų terminų reikšmės, priklausytų Tarybos kompetencijai. Be to, įgyvendinimo priemonės, susijusios su PVM direktyvos I antraštinės dalies („Dalykas ir taikymo sritis“), VIII antraštinės dalies („Tarifai“) ir XIII antraštinės dalies („Nukrypti leidžiančios nuostatos“) nuostatomis, kurios visos yra itin svarbios valstybėms narėms, besąlygiškai patenka į Tarybos įgyvendinimo įgaliojimų sritį. Galiausiai atitinkamas taisyklės dėl punktų, kuriems pagal 397a straipsnio 1 dalies antrą pastraipą aiškiai netaikomi Komisijos įgyvendinimo įgaliojimai, turėtų būti priimti valstybės narės.

ii) 1 dalies pirmos pastraipos a punktas kartu su antra pastraipa

PVM direktyvos III antraštinėje dalyje kalbama apie apmokestinamuosius asmenis. Kai kurias šios antraštinės dalies nuostatas reikėtų aiškinti vienodai, nes PVM direktyva nėra nustatyta, kad šioje direktyvoje vartojamų terminų reikšmės nustatomos valstybių narių nacionalinės teisės aktais, pavyzdžiui, sąvoka „retkarčiais“ (9 straipsnio 2 dalis) arba sąvoka „prekybos mugės ir parodos“ (I priedo 8 kategorija).

Tačiau Komisijai įgyvendinimo aktais neturėtų būti suteikti įgaliojimai:

- valstybės narės vardu naudotis PVM direktyva valstybėms narėms suteiktomis galimybėmis, susijusiomis su PVM grupėmis, arba neleisti valstybei narei naudotis šiomis galimybėmis (11 straipsnis); dėl nenuolatinių apmokestinamųjų asmenų, pirmo pastatų panaudojimo alternatyvių kriterijų ir žemės, ant kurios pastatytas pastatas, reikšmės (12 straipsnis), taip pat neapmokestinamą veiklą laikyti valdžios institucijų veikla (13 straipsnio 2 dalis);
- nustatyti sąvokos „žemės statybai“ apibrėžtį, nes direktyvoje daroma aiški nuoroda į jos apibrėžtį nacionalinėje teisėje (12 straipsnio 3 dalis).

iii) 1 dalies pirmos pastraipos b punktas kartu su antra pastraipa

PVM direktyvos IV antraštinėje dalyje kalbama apie apmokestinamuosius sandorius. Akivaizdu, kad šios antraštinės dalies nuostatose vartojamos sąvokos turi būti taikomos vienodai: pavyzdžiui, sąvokos „materialusis turtas“ (14 straipsnio 1 dalis), „veiklai skirtas turtas“ (17 straipsnio 1 dalis) ir „atvykimas“ (17a straipsnio 4 dalis). Tačiau Komisijai įgyvendinimo priemonėmis neturėtų būti suteikta teisė valstybės narės vardu naudotis kuria nors iš šioje antraštinėje dalyje valstybėms narėms suteiktų galimybių arba neleisti valstybei narei naudotis šiomis galimybėmis. Šios galimybės susijusios su sąvoka „prekių tiekimas“ (14 straipsnio 3 dalis, 15 straipsnio 2 dalis, 18 ir 19 straipsniai) ir sąvoka „paslaugų teikimas“ (26 straipsnio 2 dalis ir 27 bei 29 straipsniai).

iv) 1 dalies pirmos pastraipos c punktas kartu su antra pastraipa

PVM direktyvos V antraštinėje dalyje kalbama apie apmokestinamųjų sandorių vietą. Šiuo atveju akivaizdu, kad nuostatas reikia taikyti vienodai, nes valstybėms narėms skirtingai aiškinant jose vartojamus terminus greičiausiai atsirastų dvigubo apmokestinimo arba neapmokestinimo atvejų. Todėl, pavyzdžiui, sąvokos „tiekėjo ar jo vardu atliekamas gabenimas ar siuntimas“ (32 ir 33 straipsniai), „instaliavimas ar surinkimas“ (36 straipsnis),

„pirmasis tiekėjas“ ir „paskutinis įsigyjantis asmuo“ (36a straipsnis), „nekilnojamasis turtas“ (47 straipsnis) ir „maitinimas bei aprūpinimas maistu ir gėrimais“ (55 straipsnis) turi būti vienodai taikomos visoje Sąjungoje.

Tačiau Komisijai įgyvendinimo priemonėmis neturėtų būti suteikti įgaliojimai valstybės narės vardu pasinaudoti toje antraštinėje dalyje valstybėms narėms skirtomis galimybėmis arba neleisti valstybėms narėms jomis pasinaudoti (taigi, pavyzdžiui, galimybėmis, susijusiomis su faktiniu vartojimu ir naudojimu tam tikrų paslaugų teikimo vietos atžvilgiu).

v) 1 dalies pirmos pastraipos d punktas kartu su antra pastraipa

VI antraštinėje dalyje kalbama apie apmokestinimo momentą ir prievolę apskaičiuoti PVM. Šios antraštinės dalies nuostatas reikia taikyti vienodai: pavyzdžiui, sąvokas „sąskaitos pateikiamos kelis kartus iš eilės“, „sąskaitos apmokamos kelis kartus iš eilės“ arba „nepertraukiamas prekių tiekimas“ (64 straipsnis) ir sąvokas „apmokėjimas, atliekamas prieš tiekiant prekes ar teikiant paslaugas“ ir „atlygio gavimas“ (65 straipsnis). Tačiau Komisijai neturėtų būti suteikti įgaliojimai valstybės narės vardu pasinaudoti galimybe apskaičiuoti PVM už nepertraukiamą prekių tiekimą arba neleisti valstybei narei to padaryti (64 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa). Tas pats pasakytina apie valstybėms narėms leidžiamas taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas dėl prievolės apskaičiuoti PVM už tam tikrus sandorius ar tam tikrų kategorijų apmokestinamuosius asmenis (66 straipsnis).

vi) 1 dalies pirmos pastraipos e punktas kartu su antra pastraipa

PVM direktyvos VII antraštinėje dalyje kalbama apie PVM apmokestinamą vertę. Šios antraštinės dalies nuostatas reikia taikyti vienodai: pavyzdžiui, sąvokas „tuo pardavimu metu“, „prekių įsigijimo kaina“ arba „savikaina“ (72 straipsnis); sąvokas „atlygis“ ir „tiesiogiai su šių sandorių kaina susijusios subsidijos“ (73 straipsnis); sąvokas „mokesčiai, muitai ir rinkliavos“ ir „atsitiktinės išlaidos“ (78 straipsnis) ir „įvairios kainų nuolaidos“ arba „tarpinė sąskaita“ (79 straipsnis). Tačiau Komisijai įgyvendinimo priemonėmis neturėtų būti suteikti įgaliojimai valstybės narės vardu naudotis kuria nors iš šioje antraštinėje dalyje valstybėms narėms numatytų galimybių arba neleisti valstybėms narėms jomis pasinaudoti. Komisijai taip pat nebus suteikti įgaliojimai nustatyti apmokestinamosios vertės (90 straipsnio 1 dalis) arba valiutos keitimo kurso (91 straipsnio 2 dalis) keitimo sąlygas ir taisykles.

vii) 1 dalies pirmos pastraipos f punktas kartu su antra pastraipa

PVM direktyvos IX antraštinėje dalyje kalbama apie atleidimą nuo PVM. Komisijai įgyvendinimo priemonėmis neturėtų būti suteikti įgaliojimai:

- nustatyti apibrėžtis, suteikti pripažinimą ir leidimus, kurie patikėti valstybėms narėms 132 straipsnio 1 dalyje (pavyzdžiui, apibrėžti 132 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytą sąvoką „gydytojai ir paramedikai“ arba pripažinti organizaciją, kaip nurodyta tos pačios nuostatos g punkte, „besirūpinančia socialine gerove“);
- apibrėžti sąvoką „specialūs investiciniai fondai“ (135 straipsnio 1 dalies g punktas) ir nustatyti lažybų, loterijų ir kitų formų azartinių lošimų atleidimo nuo PVM sąlygas ir apribojimus (tos pačios nuostatos 1 dalies i punktas);
- nustatyti atleidimo nuo PVM apribojimus, kai atleidimas susijęs su tam tikrais sandoriais, laikomais eksportu, kuris pagal direktyvą pavedamas priimančiajai valstybei narei (151 straipsnis).

Be to, Komisijai nebus suteikti įgaliojimai valstybės narės vardu naudotis kuria nors iš šioje antraštinėje dalyje valstybėms narėms numatytų galimybių arba neleisti valstybėms narėms jomis pasinaudoti. Pateikiant pavyzdžius galima paminėti galimybes nuo PVM atleisti sporto ir kultūros paslaugas (133 straipsnio antra pastraipa); atleidimo nuo PVM išimtis, susijusios su nekilnojamojo turto nuoma (135 straipsnio 2 dalies antra pastraipa) ir teise pasirinkti apmokestinimą (137 straipsnis), arba sprendimas atleisti nuo PVM su tarptautine prekyba susijusių sandorių (tos antraštinės dalies 10 skyrius).

viii) 1 dalies pirmos pastraipos g punktas kartu su antra pastraipa

PVM direktyvos X antraštinėje dalyje kalbama apie atskaitas. Komisijai neturėtų būti suteikti įgaliojimai valstybės narės vardu naudotis kuria nors iš šioje antraštinėje dalyje valstybėms narėms numatytų galimybių arba neleisti valstybėms narėms jomis pasinaudoti: pavyzdžiui, proporcinės atskaitos galimybe (173 straipsnio 2 dalis); teisės į atskaitą apribojimais (176 ir 177 straipsniai) arba taisyklėmis, reglamentuojančiomis teisės į atskaitą taikymą (180 ir 181 straipsnis).

ix) 1 dalies pirmos pastraipos h punktas kartu su antra pastraipa

PVM direktyvos XI antraštinėje dalyje ir VI priede nurodytos PVM prievolės. Pavyzdžiui, Komisija būtų įgaliota įgyvendinimo priemonėmis nustatyti sąvoką „dalyvavimas“ (192a straipsnis), sąvokas „statybos darbai“ arba „griovimo paslaugos“ (199 straipsnis) arba sąvoką „fiskalinis agentas“ (204 straipsnis). Tačiau Komisija nebūtų įgaliota valstybės narės vardu pasinaudoti tose nuostatose valstybėms narėms numatytomis galimybėmis, konkrečiai, galimybe taikyti atvirkštinį apmokestinimą (194 arba 199 straipsniai) arba galimybe apmokestinamajam asmeniui paskirti fiskalinį agentą, arba neleisti valstybėms narėms jomis pasinaudoti. Be to, Komisija negalėtų apibrėžti sąvokos „mokesčių mokėtojo kodas“ (239 straipsnis), nes ši apibrėžtis pagal PVM direktyvą yra tiesiogiai patikėta valstybėms narėms.

x) 1 dalies pirmos pastraipos i punktas kartu su antra pastraipa

PVM direktyvos XII antraštinėje dalyje kalbama apie specialias apmokestinimo schemas. Komisijai neturėtų būti suteikti įgaliojimai valstybės narės vardu naudotis kuria nors iš toje antraštinėje dalyje, t. y. 281, 284, 285, 286, 287, 296, 301, 303, 318, 326, 330, 333, 342, 344, 349, 352, 366, 367, 369d, 369h ir 369i straipsniuose, numatytų galimybių arba neleisti valstybei narei jomis pasinaudoti. Komisijai taip pat neturėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti 303 straipsnyje valstybėms narėms patikėtą PVM, susijusio su ūkininkams skirta specialia schema, atskaitos ar grąžinimo tvarką. Be to, Komisijai neturėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti taisykles, susijusias su 316 straipsnyje ir 324 straipsnyje numatytomis galimybėmis dėl apmokestinamiesiems prekybininkams taikomos specialios procedūros.

xi) 1 dalies trečia pastraipa

Remiantis SESV 291 straipsnio 3 dalimi, „Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą, iš anksto nustato valstybių narių vykdomos kontrolės, kai Komisija vykdo įgyvendinimo įgaliojimus, mechanizmų taisykles ir bendruosius principus“. Tą Europos Parlamentas ir Taryba padarė 2011 m. vasario mėn. priimdami Reglamentą dėl komiteto procedūros⁷.

⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

Nors iš esmės teisės aktų leidėjui būtų teisiškai įmanoma suteikti įgyvendinimo įgaliojimus Komisijai nereikalaujant jokios valstybių narių kontrolės⁸, pasiūlyme tokia galimybė nepasirinkta. Priešingai – sukuriama komitetui patikėtas kontrolės mechanizmas. Tai reiškia, kad Komisija, naudodamasi savo įgyvendinimo įgaliojimais, negali veikti viena, nes tam bet kuriuo atveju reikės teigiamos komiteto nuomonės. Pagal šią sistemą bus taikomos Reglamento dėl komiteto procedūros taisyklės, susijusios su nagrinėjimo procedūra.

xii) 2 dalis

Tarybos priimtos ir šiuo metu PVM įgyvendinimo reglamente nustatytos taisyklės tebegalioja, nepaisant tam tikrų įgyvendinimo įgaliojimų suteikimo Komisijai. Nepaisant to, kad Komisija, padedama komiteto, visada neviršydama jai suteiktų įgaliojimų, galės priimti būsimas taisykles, kurių taikymo sritis galėtų būti tokia pati kaip dabartinių PVM įgyvendinimo reglamento nuostatų, kurias tokiu atveju turėtų išbraukti Taryba.

B) Naujasis komitetas. PVM direktyvos 398a straipsnis

Šiuo pasiūlymu Komisijai suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai jokių būdu nereiškia, kad valstybės narės nepakankamai kontroliuoja, kaip Komisija vykdo tuos įgaliojimus. Valstybių narių vykdomos kontrolės, kaip Komisija vykdo įgyvendinimo įgaliojimus, mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai nustatyti antrinės teisės akte, t. y. Reglamente dėl komiteto procedūros. Mokesčių klausimais Reglamento dėl komiteto procedūros 5 straipsnyje nustatyta nagrinėjimo procedūra (nėra galimybės apmokestinimo srityje taikyti 4 straipsnyje nurodytą patariamąją procedūrą) užtikrinama, kad Komisija naujajame komitete negalėtų nieko daryti be valstybių narių sutikimo. Tik tuo atveju, jei komitetas pateikia teigiamą nuomonę, Komisija turi teisę priimti įgyvendinimo priemonę; tačiau tais atvejais, kai komiteto nuomonė yra neigiama, ir kai komitetas nuomonės nepateikia, Komisijai nesuteikiami įgaliojimai priimti atitinkamo įgyvendinimo akto.

Nuostatos dėl komiteto sudėties ir pirmininko tiesiogiai išdėstytos Reglamento dėl komiteto procedūros 3 straipsnyje. PVM komitetas atlieka savo, kaip įstaigos, atsakingos už PVM direktyvoje numatytų konsultacijų nagrinėjimą, vaidmenį. Nuoroda į tokias konsultacijas daroma 11, 27, 102, 155, 164, 167, 177, 191, 238, 281, 318 ir 352 straipsniuose. Be to, PVM komitetas taip pat turėtų galėti nagrinėti visus kitus klausimus, susijusius su Sąjungos nuostatų dėl PVM taikymo, tačiau šiose srityse jam bus suteikti įgaliojimai tik paskelbti neprivalomas gaires, kaip yra šiuo metu.

⁸ Žr. Reglamento dėl komiteto procedūros 6 konstatuojamąją dalį ir 1 straipsnį.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria dėl įgyvendinimo įgaliojimų nustatyti tam tikrose Direktyvos 2006/112/EB nuostatose vartojamų terminų reikšmę suteikimo Komisijai iš dalies keičiama ta direktyva

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁹,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁰,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti vienodą Sąjungos teisės taikymą ir laikytis lygybės principo, terminai, vartojami Tarybos direktyvos 2006/112/EB¹¹ nuostatose, kuriomis valstybėms narėms nėra akivaizdžiai leidžiama nustatyti šių terminų reikšmės ir taikymo srities, turi būti vienodai aiškinami visoje Sąjungoje;
- (2) skirtingas Direktyvoje 2006/112/EB vartojamų terminų aiškinimas gali lemti dvigubą apmokestinimą, teisinį netikrumą, papildomas įmonių išlaidas ir konkurencijos iškraipymą. Be to, tuos terminus būtina vienodai aiškinti Sąjungos lygmeniu siekiant sudaryti palankesnes sąlygas mokesčių administratoriams ir įmonėms taikyti Direktyvą 2006/112/EB;
- (3) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 291 straipsnyje nustatyta, kad kai teisiškai privalomi Sąjungos teisės aktai turi būti įgyvendinami vienodomis sąlygomis, tais aktais suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai Komisijai arba, tinkamai pagrįstais konkrečiais atvejais – Tarybai;
- (4) siekiant padidinti sprendimų priėmimo proceso pridėtinės vertės mokesčio (PVM) srityje veiksmingumą ir prisidėti prie vienesnio Sąjungos PVM teisės aktų taikymo, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti tam tikrą Direktyvoje 2006/112/EB vartojamų terminų reikšmę;
- (5) Komisijai suteikti įgyvendinimo įgaliojimai neturėtų pakenkti valstybių narių laisvei priimti nacionalinės teisės priemonės, būtinas kai kurioms Direktyvos 2006/112/EB nuostatomis įgyvendinti. Todėl būtina atitinkamai patikslinti Komisijai suteikiamų įgyvendinimo įgaliojimų apimtį;

⁹ OL C , , p. .

¹⁰ OL C , , p. .

¹¹ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

- (6) įgyvendinimo įgaliojimai tinkamai pagrįstais konkrečiais atvejais, susijusiais su ypač svarbiais valstybėms narėms klausimais, turėtų būti suteikti Tarybai. Tai visų pirma pasakytina apie įgyvendinimo priemones, kurių gali prireikti dėl PVM direktyvos I antraštinės dalies („Dalykas ir taikymo sritis“), VIII antraštinės dalies („Tarifai“) ir XIII antraštinės dalies („Nukrypti leidžiančios nuostatos“) nuostatų;
- (7) siekiant užtikrinti vienodas atitinkamų Direktyvos 2006/112/EB nuostatų įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti tam tikrose tos direktyvos nuostatose vartojamų terminų reikšmę. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011¹²;
- (8) šios direktyvos tikslo, t. y. užtikrinti vienodesnę Sąjungos PVM teisės aktų taikymą, deramai pasiekti valstybės narės negali, o jo geriau galima siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (9) todėl Direktyva 2006/112/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

- (1) 397 straipsnis pakeičiamas taip:

„397 straipsnis

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai gali patvirtinti:

- a) visas priemones, būtinas šios direktyvos I, VIII, XIII antraštinių dalių ir III, IV, V ir X priedų nuostatomis įgyvendinti;
- b) visas priemones, būtinas šios direktyvos antraštinių dalių ir priedų, nepaminėtų a punkte, nuostatomis įgyvendinti, jei dėl šių priemonių nepasikeičia jose naudojamų terminų reikšmės nustatymas.“

- (2) Į XIV antraštinės dalies 1 skyrių įterpiamas šis 397a straipsnis:

„397a straipsnis

1. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali nustatyti toliau išvardytose nuostatose vartojamų terminų reikšmę:

- (a) termino „PVM apmokestinamas asmuo“ – III antraštinės dalies ir I priedo nuostatose;
- (b) termino „PMV apmokestinami sandoriai“ – IV antraštinės dalies nuostatose;
- (c) termino „apmokestinamųjų sandorių vieta“ – V antraštinės dalies ir II priedo nuostatose;

¹² 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (d) termino „apmokestinimo momentas“ ir termino „prievolė apskaičiuoti PVM“ – VI antraštinės dalies nuostatose;
- (e) termino „PVM apmokestinama vertė“ – VII antraštinės dalies nuostatose;
- (f) termino „atleidimas nuo PVM“ – IX antraštinės dalies nuostatose;
- (g) termino „PVM atskaita“ – X antraštinės dalies nuostatose;
- (h) termino „apmokestinamųjų asmenų ir tam tikrų neapmokestinamųjų asmenų prievolės“ – XI antraštinės dalies ir VI priedo nuostatose;
- (i) termino „speciali apmokestinimo schema“ – XII antraštinės dalies ir VII, VIII ir IX priedų nuostatose.

Pirma pastraipa netaikoma šioms nuostatomis:

- (a) nuostatomis, kuriomis valstybėms narėms leidžiama pasinaudoti pasirinkimo galimybe, jei jos susijusios su sprendimu pasinaudoti tokia pasirinkimo galimybe;
- (b) nuostatomis, kuriose yra akivaizdžių nuorodų į terminus, kuriuos turi apibrėžti valstybės narės, jeigu jos susijusios su šių terminų reikšmės apibrėžtimis;
- (c) nuostatomis, kuriose esančias sąlygas, procedūras ir taisykles turi nustatyti valstybės narės, jeigu jos susijusios su šiomis sąlygomis, procedūromis ir taisyklėmis;
- (d) nuostatomis, susijusioms su procedūromis, pagal kurias valstybės narės suteikia pripažinimą arba leidimus, jeigu jos susijusios su šiomis procedūromis;
- (e) nuostatomis dėl mokesčių mokėtojo kodo, nurodyto 239 straipsnyje.

Pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 398a straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Jeigu Komisijos įgyvendinimo aktų, priimtų pagal šio straipsnio 1 dalį, nuostatų taikymo sritis sutampa su įgyvendinimo priemonių, kurias priėmė Taryba pagal šios direktyvos, kuri iš dalies pakeista Tarybos direktyva (ES) 2020/285*, 397 straipsnį, taikymo sritimi, Taryba išbraukia atitinkamas nuostatas iš įgyvendinimo priemonių.“

* 2020 m. vasario 18 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/285, kuria iš dalies keičiami Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamentas (ES) Nr. 904/2010, kiek tai susiję su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais (OL L 62, 2020 3 2, p. 13).

(3) XIV antraštinės dalies 2 skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip:

*„2 SKYRIUS
Komitetai“;*

(4) Į XIV antraštinės dalies 2 skyrių įterpiamas šis 398a straipsnis:

„398a straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.“

2 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*